

Informe 13/2005

**Subvencions a la integració
sociolaboral, del Departament
de Benestar i Família**

Exercici 2003

**Sindicatura de Comptes
de Catalunya**

MONTSERRAT VENDRELL i TORNABELL, secretària general de la
Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que a Barcelona, el dia 13 de setembre de 2005, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Il·ltre. Sr. Joan Colom i Naval, amb l'assistència dels síndics Sra. Montserrat de Vehí i Torra, Sr. Agustí Colom i Cabau, Sr. Jacint Ros i Hombravella, Sr. Alexandre Pedrós i Abelló, Sr. Enric Genescà i Garrigosa, i Sr. Ernest Sena i Calabuig, actuant-hi com a secretària la secretària general de la Sindicatura, Sra. Montserrat Vendrell i Tornabell, i com a ponent el síndic Sr. Agustí Colom i Cabau, amb deliberació prèvia s'acordà aprovar l'informe de fiscalització 13/2005, relatiu a subvencions a la integració sociolaboral del Departament de Benestar i Família, exercici 2003.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 22 de setembre de 2005

Vist i plau
El síndic major

Joan Colom i Naval

ÍNDEX

ABREVIACIONS	7
1. INTRODUCCIÓ.....	9
1.1. OBJECTE I ABAST	9
1.2. METODOLOGIA I LIMITACIONS.....	9
1.3. OBJECTIUS I FUNCIONS	10
1.4. NORMATIVA	10
1.5. INFORMACIÓ OBJECTE D'EXAMEN	11
1.6. CONTROL INTERN	11
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	12
2.1. SUBVENCIONS ATORGADES PEL DEPARTAMENT DE BENESTAR I FAMÍLIA	13
2.1.1. Projecte Òmnia.....	13
2.1.2. Subvenció extraordinària	16
2.2. SUBVENCIONS ATORGADES PER L'INSTITUT CATALÀ D'ASSISTÈNCIA I SERVEIS SOCIALS (ICASS)	16
2.2.1. Subvencions per a la constitució de treballadors amb disminució desocupats com a autònoms.....	17
2.2.2. Subvencions per a la creació de nous llocs de treball als centres especials de treball (CET)	18
2.2.3. Subvencions per al manteniment de llocs de treball als centres especials de treball (CET)	21
2.2.4. Convenis marc amb entitats locals.....	24
2.2.5. Subvencions a entitats: suport a la integració laboral i convenis pluriennals amb entitats adreçades a la integració laboral.....	26
2.2.6. Subvencions extraordinàries.....	29
2.3. ASPECTES DE CONTROL	30
2.4. CONTRACTACIÓ AMB GRANT THORNTON JRP, SL	32
2.4.1. Contractació del servei d'assistència en matèria econòmica, financera i patrimonial	32
2.4.2. Contractació menor	34
2.5. PERSONAL DE GRANT THORNTON JRP, SL	34
3. CONCLUSIONS.....	35
3.1. OBSERVACIONS	35

3.2. RECOMANACIONS	40
4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	42
5. COMENTARIS A LES AL·LEGACIONS PRESENTADES.....	44

ABREVIACIONS

CET	Centre especial de treball
FAVIBC	Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatge Social
ICASS	Institut Català d'Assistència i Serveis Socials
LFPC	Llei de finances públiques de Catalunya

1. INTRODUCCIÓ

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan de fiscalització de la gestió econòmica, financera i comptable del sector públic de Catalunya, emet el present informe arran de les funcions que li són encomanades en l'article 2 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per les lleis 15/1994, de 4 de juliol i 7/2002, de 25 d'abril.

Aquesta fiscalització ha tingut el seu origen en la iniciativa de la Sindicatura de Comptes, d'acord amb l'article 2.1 de les seves Normes de règim interior, i en execució del Pla de treball per a l'any 2004 aprovat pel Ple de la Sindicatura de Comptes en la sessió del dia 27 de maig de 2004.

1.1. OBJECTE I ABAST

L'objecte d'aquest informe és la fiscalització de l'activitat administrativa del Departament de Benestar i Família i de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS) en la concessió de les subvencions destinades a la integració sociolaboral durant l'exercici 2003, i l'adequació a l'ordenament jurídic que els hi era d'aplicació.

La fiscalització realitzada ha estat del tipus de regularitat; és a dir financera i de compliment legal. Per tant, els objectius fixats en aquest treball s'han adreçat a obtenir una raonable seguretat que els actes administratius referents a les convocatòries, a les concessions, a la formalització i justificació i als aspectes comptables i financers de les subvencions concedides pel Departament de Benestar i Família i per l'ICASS destinades a la integració laboral s'hagin realitzat d'acord amb la legislació que els hi és d'aplicació. Addicionalment, s'han fiscalitzat també els aspectes relatius a la gestió administrativa d'aquestes subvencions.

En l'informe es fan constar les observacions per infraccions i anomalies detectades en el decurs del treball així com les recomanacions i mesures a emprendre per tal de millorar la gestió econòmica, financera i comptable.

1.2. METODOLOGIA I LIMITACIONS

Les proves realitzades, de compliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva, s'han considerat necessàries per tal d'obtenir evidència suficient i adient, que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat d'acord amb les normes d'auditoria pública generalment acceptades.

El treball de fiscalització s'ha realitzat sense cap limitació, excepte en aquells casos mencionats al llarg de l'informe en què no s'ha pogut revisar tota la documentació del procediment administratiu perquè no constava en l'expedient.

1.3. OBJECTIUS I FUNCIONS

El sistema de serveis socials de responsabilitat pública de Catalunya està establert pel Decret legislatiu 17/1994, de 16 de novembre, pel qual s'aprova la refosa de les lleis 12/1983, de 14 de juliol, 26/1985, de 27 de desembre, i 4/1994, de 20 d'abril, en matèria d'assistència i serveis socials.

Els objectius del sistema de serveis socials s'esmenten en l'article 1 de l'esmentat Decret legislatiu 17/1994. Entre altres, inclou promoure la prevenció i eliminació de les causes que menen a la marginació i aconseguir la integració de tots els ciutadans en la societat.

Pel que fa a les actuacions del sistema públic de serveis socials, l'article 5 del Decret legislatiu preveu que en el marc de la programació que resulta dels plans d'actuació social, es poden concedir prestacions econòmiques, periòdiques o ocasionals.

Dins aquest marc d'actuació i per tal de promoure la inserció sociolaboral de les persones amb disminució mitjançant subvencions del Departament de Benestar i Família i de l'ICASS, amb càrrec a les dotacions pressupostàries de l'exercici 2003, es van dictar les corresponents ordres de convocatòria destinades al finançament de les actuacions següents: programes de serveis socials o relacionats amb el Departament de Benestar i Família que portin a terme les entitats de serveis socials; cooperació interadministrativa en matèria de serveis socials i benestar i família entre el l'ICASS i els ajuntaments de més de 20.000 habitants i consells comarcals; creació i manteniment de llocs de treball per a persones amb disminució i, execució del Projecte Òmnia per part d'entitats privades sense finalitat de lucre.

1.4. NORMATIVA

En l'àmbit de l'actuació administrativa de la Generalitat de Catalunya, la normativa marc per a la concessió de subvencions, durant l'exercici 2003, va ser la següent:

- Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya. Capítol IX.
- Llei 30/2002, de 30 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per al 2003.

- Ordre d'1 d'octubre de 1997, sobre la tramitació, justificació i control d'ajuts i de subvencions.

D'altra banda, amb data 7 de febrer de 2003, la directora general de l'ICASS va dictar les Instruccions 1/2003 per a la gestió, el seguiment i el control de les subvencions a entitats per a programes de serveis socials de manteniment de recursos de la iniciativa social gestionades per l'ICASS per a l'exercici 2003.

El 12 de febrer de 2003, la directora general de l'ICASS va dictar les Instruccions 4/2003 per a la proposta, resolució i justificació de les subvencions per a la creació i el manteniment de llocs de treball per a persones amb disminució, de l'ICASS per a l'exercici 2003.

1.5. INFORMACIÓ OBJECTE D'EXAMEN

La informació objecte d'examen han estat els expedients de les subvencions sol·licitades i de les concedides, els justificants presentats per les entitats subvencionades, així com la documentació administrativa i comptable de la seva tramitació. El treball realitzat s'ha centrat en els fets següents:

- Anàlisi dels circuits interns administratius i comptables en relació amb els compromisos d'atorgament de subvencions. S'han comprovat els diversos documents comptables vinculats als circuits, així com l'adequat reflex pressupostari en el moment que se succeeixen els diferents actes administratius i economicopatrimonials.
- Anàlisi individual de cadascun dels expedients. S'ha verificat el compliment de la normativa aplicable a cada cas; en concret, l'adequació de les bases de la convocatòria al marc legal vigent; el compliment dels requisits formals, fiscals i tributaris de l'ens sol·licitant i receptor; l'aplicació de les quanties rebudes i procediments de justificació, i el pagament de les quanties compromeses.

1.6. CONTROL INTERN

Els sistemes de control intern dels procediments administratius i comptables, en l'àmbit de la gestió de les subvencions analitzades, no han fet possible que en tots els casos els actes, les operacions i la gestió s'hagin desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que els eren d'aplicació. Per tant, els procediments aplicats no han garantit suficientment el correcte desenvolupament de la totalitat de les operacions.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

Les convocatòries de subvencions concedides pel Departament de Benestar i Família i per l'ICASS durant l'exercici 2003 destinades, directament o indirecta, a la integració sociolaboral de persones amb disminució, amb indicació dels conceptes pressupostaris afectats i de les quantitats inicials màximes disponibles, es presenten en el quadre següent:

Núm. DOGC	Norma publicada	Concepte pressupostari	Quantitats inicials màximes
3802	Ordre BEF/10/2003, de 10 de gener, per la qual s'obre la convocatòria i s'aproven les bases per a la concessió de subvencions a entitats per a programes de serveis socials o relacionats amb el Departament de Benestar i Família	50.01.480.0011	34.338.955
3835	Ordre BEF/85/2003, de 17 de febrer, de convocatòria de subvencions per a ajuntaments de més de 20.000 habitants i consells comarcals per a la cooperació interadministrativa en matèria de serveis socials i benestar i família, i d'aprovació de les seves bases	50.01.461.0011	1.096.412
3848	Ordre BEF/117/2003, de 6 de març, de convocatòria pública per a la concessió de subvencions per a la creació i el manteniment de llocs de treball per a persones amb disminució	50.01.471.0002	35.405.794
3890	Ordre BEF/226/2003, de 12 de maig, per la qual s'obre la convocatòria i s'aproven les bases per a la concessió de subvencions a entitats privades sense finalitat de lucre per a l'execució del Projecte Òmia	21.02.481.2102	759.398
	Total		71.600.559

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Independentment d'aquestes convocatòries públiques, amb càrrec als crèdits pressupostaris 21.02.480.0001 del Departament de Benestar i Família i 50.00.480.0001 de l'ICASS, es van sol·licitar subvencions extraordinàries, les quals van ser concedides a l'empara de l'article 94.2 del Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya (LFPC).

A partir d'aquestes convocatòries, les subvencions sol·licitades al Departament de Benestar i Família i a l'ICASS durant l'exercici, agrupades d'acord amb la finalitat i amb el nombre de sol·licituds els imports totals sol·licitats, es presenten en el quadre següent:

Concepte de la sol·licitud	Nombre de sol·licituds	Import sol·licitat
Subvencions del Departament de Benestar i Família:		
Projecte Òmnia (Ordre BEF/226/2003)	28	808.302
Subvenció extraordinària sense convocatòria pública (LFPC)	1	120.202
Subvencions de l'ICASS:		
Persones amb disminució: autònoms (Ordre BEF/117/2003)	40	183.307
Creació de llocs de treball als centres especials de treball (CET) – Inversió (Ordre BEF/117/2003)	84	14.207.771
Manteniment dels llocs de treball als CET (Ordre BEF/117/2003)	186	34.756.452
Convenis marc amb els ens locals (Ordre BEF/85/2003/	6	1.182.196
Subvencions a entitats: suport a la integració laboral (Ordre BEF/10/2003)	127	28.736.530
Convenis pluriennals amb entitats adreçades a la integració laboral (Ordre BEF/10/2003)	107	5.340.280
Subvencions extraordinàries: sense convocatòria pública (LFPC)	10	1.546.472
Total		86.881.512

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pels ens fiscalitzats.

2.1. SUBVENCIONS ATORGADES PEL DEPARTAMENT DE BENESTAR I FAMÍLIA

Amb càrrec a les dotacions pressupostàries del Departament de Benestar i Família s'han atorgat les subvencions del Projecte Òmnia i una subvenció de caràcter extraordinari.

2.1.1. Projecte Òmnia

Mitjançant la Resolució de 4 de gener de 1999 es va donar publicitat a l'Acord de Govern d'1 de desembre de 1998, pel qual es va impulsar el Projecte Òmnia d'actuacions formatives i d'assessorament per a l'accés a les noves tecnologies com a mesura de prevenció i lluita contra l'exclusió social. Mitjançant l'Acord de Govern de 21 de novembre de 2002, publicat per Resolució d'1 de desembre de 2000, es va donar continuïtat a aquest projecte durant els exercicis 2001, 2002 i 2003

El projecte va anar adreçat, principalment, a joves, dones amb dificultats d'accés al món laboral, gent gran, immigrants i aturats de llarga durada, residents en territoris on es detectin riscos de processos d'exclusió social.

En la regulació es preveia la participació d'entitats col·laboradores, que facilitessin l'accés a les actuacions de les persones beneficiàries, i que actuaven com a gestores en els diferents territoris en actuacions formatives i d'inserció sociolaboral. La selecció d'aquestes entitats es va regular mitjançant l'Ordre de

8 de març de 1999 del Departament de Benestar Social, de convocatòria per a la participació d'entitats en el Projecte Òmnia.

L'objecte de la subvenció és el finançament de les despeses d'implantació del Projecte Òmnia que portin a terme les entitats privades sense finalitat de lucre, col·laboradores del projecte.

Pel que fa a l'exercici 2003, es van concedir vint-i-sis de les vint-i-vuit subvencions sol·licitades, amb un import total concedit de 767.341 €. S'han revisat set expedients que representen el 53% dels imports sol·licitats i el 56% dels imports concedits.

Respecte a aquestes subvencions, del treball de fiscalització realitzat destaquen els fets següents:

a) Subvenció atorgada a la Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatge Social (FAVIBC)

La subvenció atorgada a la FAVIBC va ser 322.794 €, que representa el 42% de l'import total atorgat en l'exercici 2003, si bé la resta de subvencions atorgades durant aquest exercici per aquest projecte van ser de, com a màxim, 18.081 €.

La despesa finançada amb els recursos de la subvenció, d'acord amb els justificants presentats per la FAVIBC, és la corresponent al cost de la nòmina de l'exercici, de 27 treballadors que, segons aquesta documentació, corresponen a dinamitzadors de 17 punts Òmnia en els centres federats.

D'altra banda, en l'expedient administratiu no figura la sol·licitud a la Direcció General de Serveis Comunitaris de continuar essent una entitat col·laboradora del Projecte Òmnia durant aquell exercici 2003, tal com preveu la base 10.2 per tal de poder fer la valoració de les sol·licituds.

b) Usuaris atesos

L'article 4.1 de les Bases de la convocatòria determina que l'entitat subvencionada haurà d'aportar una llista dels usuaris atesos.

Tanmateix, en cap dels expedients fiscalitzats no consta que l'entitat hagi presentat aquesta llista, si bé en un cas es fa menció d'un nombre total de persones ateses.

c) Declaració dels deutes amb l'Administració

L'article 6 de l'Ordre d'1 d'octubre de 1997, sobre la tramitació, justificació i control d'ajuts i subvencions determina que perquè siguin concedides les

subvencions d'import superior a 6.000 € cal que el beneficiari acrediti que està al corrent de les obligacions tributàries i de la Seguretat Social, i declari expressament que no té cap deute contret per cap concepte amb l'Administració de la Generalitat ni amb els seus organismes autònoms.

Així, en cap dels expedients revisats no consta que s'acreditessin les obligacions tributàries i de la Seguretat Social ni tampoc consta la declaració de no ser deutor de l'Administració de la Generalitat.

d) Revocació d'una subvenció

Només s'ha tramitat un sol cas de revocació de la subvenció prèviament atorgada. L'entitat afectada per la revocació va ser l'Associació Gitana de Figueres, i el motiu de la revocació, la manca de justificació dels fons lliurats a la bestreta.

L'import de la subvenció atorgada va ser de 18.080,9€, dels quals s'havia fet efectiva una bestreta corresponent al 80% de l'import concedit, de 14.464,72€, que és l'import que els va ser reclamat.

Durant els mesos de juliol i agost de 2004, el Departament va trametre sengles cartes a l'entitat on notificava la Resolució de la consellera de Benestar i Família per iniciar un expedient de revocació parcial i on es donava un termini per al tràmit d'al·legacions. Aquests escrits van ser retornats a l'origen pel servei de Correus per desconeixement del destinatari i per adreça incorrecta.

Tanmateix, en el web de la xarxa Òmnia, que gestiona la Direcció de Serveis Comunitaris del Departament de Benestar i Família i que fa referència a dades de l'exercici 2002, l'adreça del punt Òmnia de l'Associació Gitana de Figueres està ubicada en una adreça diferent d'aquella a la qual es van trametre els escrits.

e) Compliment de la Llei de política lingüística

La base 5.5 de la convocatòria de les subvencions estableix que els beneficiaris dels ajuts hauran de justificar mitjançant declaració el compliment dels articles 32.1, 32.3 i 36.4 de la Llei de política lingüística, que fan referència a les condicions per a poder atendre al públic en qualsevol de les llengües oficials a Catalunya i a la retolació de cartells externs i interns i a la impressió dels documents d'oferta de serveis, almenys, en català.

Tanmateix, en cap dels expedients revisats no consta que s'hagi presentat aquesta declaració.

2.1.2. Subvenció extraordinària

D'acord amb la documentació facilitada pel Departament de Benestar i Família, durant l'exercici fiscalitzat, amb càrrec al pressupost del Departament i destinada a la integració laboral, tan sols es va sol·licitar i concedir una subvenció extraordinària, el destinatari de la qual va ser Càritas Diocesana de Girona.

L'objecte de la subvenció és el desenvolupament del Programa del Servei d'Orientació Laboral (SOL). La despesa total justificada del projecte va ser de 176.869 €. Per al seu finançament Càritas va sol·licitar també una subvenció al Ministeri de Treball i a la Unió Europea.

L'import sol·licitat al Departament, i concedit mitjançant Resolució de la consellera de Benestar i Família, de data 1 de juliol de 2003, va ser de 120.000 €. La despesa subvencionada és un percentatge del sou brut dels treballadors de Càritas, que s'estableix d'acord amb el temps que el treballador ha dedicat al projecte.

Aquesta subvenció es va concedir d'acord amb l'article 94.2 de la Llei de finances públiques de Catalunya, que estableix que excepcionalment es poden concedir directament subvencions innominades o genèriques sempre que s'acrediti la impossibilitat de promoure la concurrència pública per les especificitats del subvencionat o de les activitats a desenvolupar.

Respecte a aquesta subvenció s'ha fet l'observació següent:

a) Concurrència pública

En l'expedient revisat no consta la proposta motivada de la impossibilitat de promoure concurrència pública que hauria d'haver emès el secretari general del Departament, com així s'estableix en el mencionat article 94.2 de la Llei de finances públiques.

2.2. SUBVENCIONS ATORGADES PER L'INSTITUT CATALÀ D'ASSISTÈNCIA I SERVEIS SOCIALS (ICASS)

Amb càrrec a les dotacions pressupostàries de l'ICASS de l'exercici 2003 es van atorgar un conjunt de subvencions destinades a la integració sociolaboral agrupades segons la classificació següent: treballadors autònoms amb disminució; inversió per a la creació de nous llocs de treball i manteniment dels llocs existents en els centres especials de treball (CET); convenis amb els ens locals; convenis amb entitats per al finançament de llocs de treball per a persones amb disminució, i subvencions extraordinàries sense convocatòria pública.

En els apartats següents s'analitza per separat cadascuna d'aquestes subvencions.

2.2.1. Subvencions per a la constitució de treballadors amb disminució desocupats com a autònoms

L'objecte de les subvencions per a la constitució de treballadors amb disminució desocupats com a autònoms és possibilitar l'establiment com autònoms de treballadors amb disminució que figuressin inscrits com a desocupats en les oficines de treball. Els possibles beneficiaris, els fets objecte de les subvencions i els imports màxims a concedir estan regulats en l'article 5 de l'Ordre BEF/117/2003, de 6 de març, de convocatòria pública per a la concessió de subvencions per a la creació i el manteniment de llocs de treball per a persones amb disminució.

L'objecte d'aquestes subvencions és el finançament de fins a tres punts del tipus d'interès dels préstecs contractats amb entitats financeres, amb un màxim de 4.507,59€, llevat de casos excepcionals, o bé d'una quantitat fixa de 3.906,58€ per a inversió en capital fix.

Amb càrrec al crèdit pressupostari de l'exercici 2003 només es van concedir quinze subvencions per a l'establiment com a treballadors autònoms, de les quaranta sol·licituds presentades; és a dir, només es van concedir 58.011€ dels 183.307€ sol·licitats.

Dels deu expedients de la mostra analitzada, que abasta el 23,8% dels imports sol·licitats, cinc corresponen a subvencions concedides i representen el 33,7% dels imports atorgats.

Respecte al treball de fiscalització realitzat es fa l'observació següent:

a) Subvencions denegades

Els cinc expedients revisats als quals es va denegar la subvenció, el motiu adduït per l'Administració és la manca de disponibilitat pressupostària. Tot i això, en la mateixa Resolució denegatòria s'informa el sol·licitant de la possibilitat de tornar-se a presentar a la convocatòria de l'exercici següent.

En aquest sentit, a final de l'exercici, el crèdit pressupostari del concepte on es comptabilitzen aquests ajuts s'havia exhaurit.

2.2.2. Subvencions per a la creació de nous llocs de treball als centres especials de treball (CET)

Aquest conjunt de subvencions està destinat a la creació de nous llocs de treball per a persones amb disminució en els CET. La convocatòria per a l'exercici 2003 està regulada en l'article 3 de l'Ordre BEF/117/2003, de 6 de març, de convocatòria pública per a la concessió de subvencions per a la creació i el manteniment de llocs de treball per a persones amb disminució.

Els CET són aquelles empreses que compten en la seva plantilla amb un mínim del 70% de treballadors amb discapacitat i l'objectiu principal de les quals és fer un treball productiu, participant regularment en les operacions del mercat. Tenen com a finalitat assegurar una feina remunerada i la prestació d'uns serveis d'ajustament personal i social que requereixen els seus treballadors disminuïts, alhora que són un mitjà d'integració de persones amb disminució en el règim de treball ordinari.

Aquest centres són regulats pel Reial decret 1368/85, de 17 de juliol, sobre la relació laboral de caràcter especial dels minusvàlids que treballin en centres especials de treball (BOE núm. 189, de 8 d'agost de 1985) i per l'Ordre de 12 de juny de 1992, per la qual es crea el Registre de Centres Especials de Treball i la Comissió d'Avaluació i Seguiment dels programes de suport a la integració laboral de disminuïts.

Per a establir-se com a CET, les entitats titulars han de sol·licitar la seva inscripció i qualificació en el Registre de centres especials de treball, del qual és responsable la Secretaria General del Departament de Benestar i Família, i se'ls requereix el següent: justificació, mitjançant l'estudi econòmic oportú, de les possibilitats de viabilitat i subsistència del centre per al compliment dels seus fins; justificació on consti que la plantilla del centre està constituïda per treballadors disminuïts, d'acord amb el que estableix l'article 1 del Reial decret 2273/1985, amb contracte laboral subscrit per cada un d'ells, d'acord amb la normativa vigent, i previsió de tenir en plantilla el personal tècnic i de suport amb la titulació professional adequada que l'activitat del centre requereix.

Pel que fa a la creació de llocs de treball són subvencionables les accions que contribueixen a posar en marxa projectes generadors de treball, preferentment estable, per a treballadors amb disminució, desocupats, mitjançant la creació de CET i l'ampliació de la plantilla dels CET que ja estiguin en funcionament.

D'acord amb la convocatòria eren subvencionables les actuacions següents: l'assistència tècnica, entesa com a estudis de viabilitat, organització, comercialització, auditories, informes econòmics i assessorament divers; finançament parcial d'interessos de préstecs, i finançament de la inversió fixa en projectes d'interès social.

Els imports màxims a concedir per lloc de treball creat era de 12.020, 24€ si el centre superava el 90% de treballadors amb disminució respecte al total de la plantilla, i de 9.015,18€ si aquest percentatge se situava entre el 70% i el 90% del total de la plantilla.

Amb càrrec a la convocatòria de l'exercici 2003 es van sol·licitar 14.207.770,7€, dels quals només es van concedir 2.586.904,18€, que van ser destinats al finançament per a la creació de dos-cents quaranta-vuit nous llocs de treball en trenta-dos centres. Amb càrrec a la mateixa aplicació pressupostària es van pagar 48.080,95€ de regularitzacions de subvencions sol·licitades l'any 2000 a partir de la convocatòria d'aquell any, 375.632,51€ de la convocatòria de l'any 2001 i 995.275,85€ de la convocatòria de l'any 2002.

La mostra analitzada ha estat de vint-i-tres expedients, nou dels quals corresponien a subvencions atorgades, que representen el 27,5% dels imports concedits.

En el treball de fiscalització realitzat s'han detectat els fets destacables següents:

a) Import satisfet per lloc de treball

En el document de sol·licitud de la subvenció, el centre ha de fer constar el nombre de persones amb disminució i les persones de la plantilla del centre sense disminució. A partir d'aquestes dades, l'ICASS hauria de calcular el percentatge de plantilla amb disminució. Tanmateix, els procediments establerts no preveuen la comprovació d'aquestes dades per part de l'ICASS.

Tot i que l'article 3.3 de les base de la convocatòria de les subvencions per a la creació de llocs de treball estableix dos imports per a cada lloc de treball de nova creació, en funció del percentatge del personal amb disminució respecte al total de la plantilla del CET, l'ICASS va donar subvencions, en la pràctica totalitat dels casos, a raó de 12.020€ cada nou lloc creat, independentment de la ràtio del CET.

Aquest fet va provocar que, en la mostra analitzada, una part de les subvencions concedides ho fossin amb excés, per un import total de 108.177€.

Segons els responsables de l'ICASS des de fa anys s'atorga de forma habitual el màxim, independentment del percentatge de personal amb disminució, adduint que el darrer paràgraf de l'article 3.3 de les bases de la convocatòria, estableix que aquestes quanties tenen caràcter de màxim, llevat d'aquells casos en què, excepcionalment, així ho autoritzi el Departament de Benestar. No obstant això,

segons el personal de l'ICASS no es té coneixement que existeixi una autorització expressa per escrit per haver adoptat aquest criteri.

En qualsevol cas, el terme que utilitza el text normatiu és "excepcionalment" i, per tant, l'ICASS no podria utilitzar aquest criteri de forma general.

b) Sol·licituds de subvencions per inversió, denegades

Per a la convocatòria de l'exercici 2003 l'ICASS va rebre vuitanta-quatre sol·licituds, de les quals va denegar la concessió a cinquanta-dos centres. Dels vint-i-tres expedients de sol·licituds de subvencions per inversió revisats a tretze no els va ser concedida la subvenció. En tots els casos, el motiu per a denegar la subvenció va ser la manca de disponibilitat pressupostària.

Igualment, en tots els casos de concessions denegades que es van analitzar, les entitats van sol·licitar de nou una subvenció en la convocatòria de l'exercici 2004. A la data en què es va recollir aquesta informació encara no s'havien resolt les sol·licituds de l'exercici 2004.

Tanmateix, durant l'exercici 2003, aquestes entitats van ser perceptores de subvencions per al manteniment de llocs de treball.

c) Incompliment del lliurament de l'auditoria

La clàusula 12.3 de les bases de la convocatòria estableix l'obligatorietat, per part dels CET que durant l'exercici 2002 van rebre subvencions en concepte de creació i manteniment de llocs de treball per import superior a 72.121,45 €, de presentar un informe d'auditoria dels comptes anuals de l'exercici 2002.

Dels vuit expedients de les entitats de la mostra analitzada que, d'acord amb la clàusula esmentada, tenien l'obligació de presentar l'auditoria dels comptes de l'exercici 2002, n'hi ha cinc que no contenien l'informe d'auditoria.

d) Revisions de les auditories presentades

Els informes d'auditoria que presenten els CET a l'ICASS es trameten des de l'ICASS a l'empresa Grant Thornton JRP, SL per a la seva anàlisi (sobre el contracte i els serveis que presta aquesta empresa vegeu apartat 2.4).

Tanmateix, els informes emesos per aquesta empresa consultora no es manifesten sobre les excepcions que pugui contenir l'opinió de l'auditoria.

e) Aspectes formals dels expedients revisats

En la revisió dels vint-i-tres expedients de les sol·licituds presentades per a la creació de nous llocs de treball en els CET s'han observat les deficiències formals que tot seguit es relacionen.

- En onze casos se superen els terminis per resoldre i notificar els acords de la concessió o denegació de la subvenció, previstos en l'article 11.2 de les bases de la convocatòria i en l'article 94 de la Llei de finances públiques. En quatre casos la resolució fora de termini va ser de concessió, tot i que l'article 11.3 de les bases estableix que un cop transcorreguts els sis mesos per a dictar la resolució sense que s'hagi fet expressament, la sol·licitud de subvenció s'ha d'entendre desestimada.
- En dos expedients no consten els estats financers de l'exercici anterior, requerits en l'article 12.3 de les bases de la convocatòria.
- En quatre casos es produeixen incidències en la justificació dels fons rebuts, que afecten els contractes de treball formalitzats, les factures presentades o els terminis de presentació d'aquesta documentació.

2.2.3. Subvencions per al manteniment de llocs de treball als centres especials de treball (CET)

Aquest grup de subvencions està destinat al manteniment dels llocs de treball per a persones amb disminució dels CET creats en exercicis anteriors.

Les actuacions subvencionables, d'acord amb l'article 4 de l'Ordre BEF/117/2003 que publica les bases de la convocatòria, són els fets següents: el 50% del salari mínim interprofessional dels costos laborals de les persones disminuïdes que facin una jornada completa i estiguin donades d'alta a la Seguretat Social, si la jornada és a temps parcial l'import de la subvenció es redueix proporcionalment; la bonificació de les quotes empresarials a la Seguretat Social; l'adaptació dels llocs de treball i supressió de barreres arquitectòniques per quantia no superior a 1.803,04€; les necessitats financeres per tal d'equilibrar i sanejar els CET amb la finalitat d'aconseguir una reestructuració perquè arribin a nivells de productivitat i rendibilitat que en garanteixin la viabilitat i l'estabilitat, i l'equilibri pressupostari dels CET sense finalitat de lucre i estiguin declarats d'utilitat pública.

Pel que fa a la bonificació del 100% de les quotes empresarials a la Seguretat Social, l'Institut Nacional de Empleo (INEM) se'n fa càrrec i la concedeix a tots els CET. Així, l'ICASS ni gestiona ni concedeix aquesta bonificació, fet pel qual no hauria de constar en els fets objecte de subvenció de les bases de la

convocatòria. D'altra banda, tot i que la convocatòria incloïa la necessitat financera per a situacions de desequilibris i sanejament econòmic dels CET, els imports que durant l'exercici 2003 es van atorgar per a pal·liar aquestes situacions es van concedir com a ajuts extraordinaris (vegeu apartat 2.2.6).

Aquestes subvencions es poden incrementar si el centre disposa d'un determinat nivell de serveis complementaris d'ajustament personal i social; és a dir, si el centre disposa d'un grup de professionals format per un psicòleg, pedagog o psicopedagog per cada 100 treballadors amb disminució; un assistent social o diplomad amb treball social per cada 100 treballadors amb disminució, i un monitor de suport qualificat, amb funcions diferents dels monitors industrials, per cada 15 treballadors amb disminució. Tot aquest personal cal que faci una jornada laboral de quaranta hores setmanals.

Si el CET disposava d'aquest personal qualificat i complia aquestes ràtios va rebre per aquest concepte, l'any 2003, un import de 190,68 € per cada persona amb disminució psíquica de la seva plantilla, a més de les subvencions anteriorment especificades.

D'acord amb la documentació facilitada per l'ICASS, durant l'exercici 2003 es van concedir subvencions per aquests conceptes a cent vuitanta sis entitats, per un import total de 34.756.451,84 €. La mostra analitzada va ser de trenta-vuit expedients, que representen el 46,6% de la despesa realitzada.

Les sol·licituds i les concessions es fan mes per mes. Les entitats, el primer mes, han d'aportar la documentació de la plantilla de persones amb disminució (alta a la Seguretat Social, contracte i certificat de la condició legal de les persones amb disminució). Posteriorment, cada mes, annexa a la sol·licitud, han d'aportar la documentació següent: nòmines endreçades alfabèticament i signades o document d'ingrés bancari; fotocòpia dels documents TC-1 i TC-2 del mes anterior i, en cas d'altres, la documentació dels nous treballadors amb disminució que s'hagin incorporat.

Del treball de fiscalització d'aquesta àrea cal fer les observacions següents:

a) Manca de voluntat d'alguns centres per a facilitar informació a l'ICASS

A l'hora de sol·licitar la inscripció al Registre de centres especials de treball els centres han de detallar en un document els noms dels treballadors amb disminució i els de la resta de la plantilla del personal que treballa en cada CET. L'ICASS, d'acord amb l'article 7 del Reial decret 2273/1985, de 4 de desembre, del Ministeri de Treball i Seguretat Social, que regula els centres especials de treball de minusvàlids, necessita aquesta informació per determinar la qualificació i el percentatge de personal amb disminució del centre.

D'altra banda, d'acord amb l'article 8 de l'Ordre BEF/117/2003, els centres que sol·licitin subvencions per al manteniment de llocs de treball i que financin els costos laborals han d'aportar la nòmina del personal del centre.

Si bé aquesta informació ha estat requerida a tots els centres, hi ha quatre centres que, com a mínim fins a la data de finalització del treball de camp, s'havien negat a facilitar aquesta informació basant-se en la Llei de protecció de dades de caràcter personal. Aquests centres són: Taller Auria, Fundació Tallers de Catalunya, Taller Shalom i la Fundació Privada per a la Integració Laboral.

En aquest sentit, l'article 11 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, estableix que les dades de caràcter personal objecte de tractament només podran ser comunicades a un tercer per al compliment de fins directament relacionats amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el consentiment de l'interessat, excepte en els casos en què una llei així ho autoritzi.

Aquest és el cas de l'article 95 de la Llei de finances públiques que determina que les persones beneficiàries de subvencions estan obligades a acreditar davant l'entitat concedent la realització de l'activitat subvencionada i a complir els requisits i les condicions que determini la concessió i el gaudiment de la subvenció, i per tant autoritza aquesta cessió de dades.

D'altra banda, el mencionat Reial decret 2273/1985, de 4 de desembre, articula una sèrie de beneficis econòmics destinats a aquests centres, que van aparellats a la demostració que, efectivament, la plantilla d'aquests centres de treball està composta per persones amb disminució, a més de disposar de personal tècnic i de recolzament en relació a l'activitat del centre. Les persones que s'incorporen com a treballadors en aquests centres, o els seus tutors, són coneixedors de l'especial règim jurídic i, per tant, en incorporar-s'hi, estan acceptant, de forma lliure, l'especial relació jurídica dels CET.

Davant la negativa dels centres a facilitar la informació, l'ICASS, a la data de finalització del treball de camp, no havia realitzat cap actuació per a aconseguir-la. Tot i això aquests centres van rebre subvenció durant els exercicis 2003 i 2004 i actualment consten inscrits en el Registre de CET.

b) Documentació de les sol·licituds

En el document de sol·licitud que mensualment han d'omplir els CET per tal que els sigui concedida la subvenció s'hi ha de fer constar el nombre total de treballadors de la plantilla i del personal amb disminució del centre. No obstant això, aquestes dades no constaven en nou dels trenta-vuit expedients revisats.

En set dels expedients revisats hi mancava la certificació que el centre es trobava al corrent de les seves obligacions tributàries i amb la Seguretat Social.

D'altra banda, la clàusula 12.3 de les bases de la convocatòria estableix l'obligatorietat, per part dels CET que durant l'exercici 2002 van rebre subvencions en concepte de creació i manteniment de llocs de treball per import superior a 72.121,45 €, de presentar un informe d'auditoria dels comptes anuals de l'exercici 2002.

Dels trenta-vuit centres analitzats, trenta-un centres havien d'haver presentat l'informe d'auditoria. No obstant això, dinou centres no van presentar l'auditoria dels comptes de l'exercici 2002.

c) Justificació de la despesa

En trenta-tres dels trenta-vuit expedients revisats hi ha una fotocòpia del document de les transferències bancàries de les nòmines efectuades per les entitats subvencionades. Tanmateix, en cinc expedients hi manca aquest document i tampoc no hi ha fotocòpia de les nòmines firmades pels treballadors. En tres expedients no hi consten els documents TC-1 i TC-2.

Per part de l'ICASS, aquesta manca de justificació no ha suposat la revocació de la subvenció.

2.2.4. Convenis marc amb entitats locals

Aquest conjunt de subvencions formen part dels convenis establerts entre el Departament de Benestar i Família i les entitats locals amb l'objecte de finançar l'assistència i els serveis socials de competència local. El conjunt d'aquests ajuts estan regulats en la convocatòria de subvencions per a Ajuntaments de més de 20.000 habitants i consells comarcals per a la cooperació interadministrativa en matèria de serveis socials i benestar i família per a l'any 2003, publicada mitjançant l'Ordre BEF/85/2003, de 17 de febrer.

Els convenis amb els ens locals es van signar l'any 2001 amb una vigència de tres anys. La convocatòria de l'any 2003 determina els imports pressupostaris disponibles per aplicar a aquell exercici. A partir d'aquesta convocatòria se signa amb cada entitat local un protocol addicional al conveni de cooperació per actualitzar i concretar els programes i imports de l'exercici.

La mencionada convocatòria inclou el conjunt de programes de serveis socials i de benestar i família que, desenvolupats pels ens locals, puguin ser subvencionats amb càrrec als pressupostos de l'ICASS i del Departament de Benestar i

Família. Per aquest motiu, un ens local pot haver rebut subvencions per a més d'un programa dels que inclou la convocatòria.

En aquest cas, s'han fiscalitzat els fons per finançar els centres ocupacionals dependents dels ens locals. El nombre de subvencions concedides durant l'exercici amb càrrec a aquest programa va ser de sis, i l'import total concedit va ser de 1.182.196,27€. Els ens locals beneficiaris i els imports concedits es detallen en el quadre següent:

Entitat local	Import concedit
Consell Comarcal del Baix Empordà	322.722
Consell Comarcal del Pla de l'Estany	124.336
Ajuntament de Gavà	145.901
Ajuntament de Martorell	110.695
Ajuntament de Mollet del Vallès	385.494
Ajuntament de Rubí	93.048

Imports en euros.

Font: Relació facilitada per l'ICASS.

En la revisió efectuada es van sol·licitar els expedients de dos ens locals: el Consell Comarcal del Baix Empordà i l'Ajuntament de Mollet del Vallès. Els imports que per aquest programa es van concedir a aquestes dues entitats representen el 68% de l'import total concedit per aquest programa. Tanmateix, ambdues entitats van ser receptores de subvencions per a altres programes. Al Consell Comarcal del Baix Empordà se li van concedir subvencions per un total de 947.474€, mentre que a l'Ajuntament de Mollet se li van concedir 809.558€.

En el treball de fiscalització realitzat s'ha observat el següent:

a) Formalització de l'expedient

En els dos expedients analitzats hi manca la documentació establerta en les clàusules 4.2 i 4.3 de l'annex de les bases de la convocatòria:

- Concreció per a l'any 2003 de la programació territorial del Pla d'actuació social.
- Certificat de l'interventor de l'entitat, acreditatiu del percentatge dels ingressos corrents que es destinaran a serveis socials l'any 2003.

En l'expedient tampoc no hi ha constància de l'acreditació o de la verificació del compliment de les obligacions tributàries de l'entitat amb la Generalitat, ni de la inexistència d'obligacions tributàries o deutes pendents amb la Seguretat Social.

Pel que fa al Consell Comarcal del Baix Empordà, la despesa justificativa de la subvenció de l'exercici 2003 correspon a despesa acreditada l'exercici anterior, tot i que la clàusula 6.3 del conveni estableix que la despesa subvencionada és la de l'exercici corresponent a la convocatòria, en aquest cas, l'exercici 2003.

2.2.5. Subvencions a entitats: suport a la integració laboral i convenis pluriennals amb entitats adreçades a la integració laboral

Aquest conjunt de subvencions s'engloba dins el Programa de manteniment de recursos de la iniciativa social promogut pel Departament de Benestar i Família, que l'ICASS ha de portar a terme. La convocatòria d'aquestes ajudes es va publicar, mitjançant l'Ordre BEF/10/2003, de 10 de gener, juntament amb altres programes de suport al finançament de les actuacions que portin a terme les entitats de serveis socials d'iniciativa social i les privades sense finalitat de lucre en matèria de serveis socials.

En el cas de les subvencions fiscalitzades, el programa està destinat al manteniment dels centres i entitats que tinguin per objectiu la inserció sociolaboral de persones amb disminució, com també al manteniment del servei de suport a la integració laboral.

En el programa de manteniment de centres i entitats que tinguin per objectiu la inserció sociolaboral, se subvenciona mitjançant una tarifa per usuari i per cada mes, el servei de teràpia ocupacional, amb auxiliar o sense, i el servei ocupacional d'inserció, aquest darrer dedicat als disminuïts amb possibilitats de inserir-se al món laboral.

En el programa de manteniment dels serveis de suport a la integració laboral, l'objecte de la subvenció és l'efectiva inserció de treballadors amb disminució en situació d'atur a l'empresa ordinària, mitjançant contracte de treball amb una durada no inferior a sis mesos. Així doncs, se subvenciona els equips de professionals dels centres i entitats que gestionen la inserció laboral dels treballadors amb disminució en empreses.

Resten exclosos de la present convocatòria els contractes de formació i els contractes en CET.

Els mòduls dels imports aplicables en aquest programa es vinculen a la durada dels contractes de treball formalitzats: un import per a nous contractes de durada superior a tres mesos, un import per als nou contractes de durada superior a sis mesos, i un import per a renovacions de durada superior a sis mesos de contractes formalitzats de nou l'exercici anterior.

Els imports concedits es justifiquen mitjançant la relació dels usuaris dels centres que hagin estat integrats laboralment a conseqüència de l'activitat efectuada pel centre, on consti el nom i el NIF de les persones integrades i de les empreses que els han contractat. Cada delegació territorial del Departament de Benestar i Família comprova aquesta informació accedint a les bases de dades de la Tresoreria de la Seguretat Social.

D'acord amb la informació facilitada per l'ICASS, per a la convocatòria de l'any 2003 i amb càrrec al pressupost de l'exercici, es van concedir cent vint-i-set subvencions a entitats, per un import total de 28.736.529,96€, dels quals s'han fiscalitzat vint-i-cinc expedients, que representen el 34,7% de la despesa. Pel que fa als convenis amb les entitats, se'n van signar cent set, amb un efecte sobre els crèdits pressupostaris de l'exercici 2003 de 5.340.280,01€, dels quals s'han fiscalitzat setze expedients, que representen el 23,9% de la despesa.

De la fiscalització d'aquestes subvencions es fan les observacions següents:

a) Contingut de les bases de la convocatòria

Les bases de la convocatòria no contemplen que les entitats que sol·licitin subvenció hagin d'acreditar les condicions de solvència, com determina l'article 92 de la Llei de finances públiques.

Tampoc no consta en el text de les bases que els beneficiaris hagin d'acreditar estar al corrent de les obligacions tributàries i dels pagaments per quotes a la Seguretat Social, ni que hagin de declarar expressament no tenir cap deute amb l'Administració de la Generalitat.

Tanmateix, pel que fa a aquest darrer punt, la intervenció comprova, prèviament al pagament de tresoreria, que el beneficiari de la subvenció no és deutor de la Generalitat o dels seus organismes autònoms, en compliment de l'article 98.3 de la Llei de finances públiques. D'aquesta comprovació no sempre se'n deixa constància a l'expedient.

D'altra banda existeix una certa incoherència entre el que determina la base 7.4 de la convocatòria, que estableix que els lliuraments a compte del període de gener a octubre es faran d'acord amb el nombre d'usuaris atesos el darrer trimestre de 2002, i el que es va fer, en aplicació de les Instruccions 1/2003 per a la gestió, el seguiment i el control de les subvencions a entitats per a programes de serveis socials de manteniment de recursos de la iniciativa social gestionades per l'ICASS per a l'exercici 2003.

Així, l'article 7.3 d'aquestes Instruccions estableix que el càlcul de la bestreta es farà a partir de la relació d'usuaris a data 1 de gener de 2003. D'altra banda,

l'article 11.2 del mateix text contempla que les altes de nous usuaris computen en el mòdul del mes, i per tant, són subvencionables, si es produeixen entre els dies 1 i 15, mentre que les baixes produïdes en aquest període deixen de computar en el mòdul del mes.

Donada la redacció de les Instruccions, en determinades ocasions, els gestors de les subvencions han deduït els usuaris que han causat baixa entre els dies 1 i 15 de gener, de la quantia total de la bestreta que es liquida el mes de gener, i que correspon al període de gener a octubre de 2003.

L'aplicació estricta dels articles 7.4 de les bases de la convocatòria i 7.3 de les Instruccions de l'ICASS, exigiria que les baixes produïdes entre els dies 1 i 15 de gener fossin subvencionades i, per tant, incloses en la bestreta liquidada el mes de gener, i posteriorment regularitzades l'octubre de 2003, tot i conèixer la seva existència amb anterioritat.

b) Incompliment dels terminis

No sempre es compleixen els terminis establerts per a la tramitació de les diverses fases del procediment. Tanmateix, això no condiciona la tramitació de la subvenció.

En un cas dels analitzats s'incompleix el termini previst per a presentar la sol·licitud de subvenció, en un altre el termini per resoldre i notificar la Resolució de concessió, i en cinc expedients revisats el termini per presentar l'informe d'auditoria dels comptes anuals.

c) Justificació de la despesa

En vuit dels vint-i-cinc expedients de bestretes i en sis dels setze expedients de convenis pluriennals revisats s'ha observat que la justificació de les despeses s'han presentat fora del termini previst en les bases de la convocatòria i en la Resolució de concessió de la subvenció.

En altres dos expedients de bestreta els justificants van ser presentats en una data desconeguda, atès que la documentació no es va enregistrar d'entrada a l'ICASS, de forma que no es pot comprovar el compliment dels terminis establerts en les bases.

d) Auditories dels comptes anuals

D'acord amb la base 5.4 de la convocatòria, les entitats que durant l'exercici 2002 van rebre subvencions de l'ICASS per import superior a 72.121,45 €, tenien l'obligació de presentar una auditoria dels comptes anuals.

En certs casos, les auditories presentades sobre els comptes anuals de l'exercici 2002 manifestaven una opinió favorable amb excepcions. Aquest fet s'ha observat en vuit expedients de bestreta i en dos de conveni. Tot i així, aquest fet no va condicionar per rés les corresponents subvencions.

2.2.6. Subvencions extraordinàries

D'acord amb la documentació facilitada per l'ICASS, durant l'exercici fiscalitzat, amb càrrec al pressupost de l'Institut es van sol·licitar i concedir deu subvencions extraordinàries, en aplicació de l'article 94.2 de la Llei de finances públiques de Catalunya.

El mencionat article 94.2 de la Llei de finances públiques estableix que excepcionalment es poden concedir directament subvencions innominades o genèriques sempre que s'acrediti la impossibilitat de promoure la concurrència pública per les especificitats del subvencionat o de les activitats a desenvolupar.

Una de les deu subvencions extraordinàries tramitades, durant l'exercici 2003, es va concedir una subvenció extraordinària de 300.000 € a la Fundació Tallers de Catalunya. La subvenció es va destinar a eixugar les pèrdues de l'exercici 2002, que segons el compte de pèrdues i guanys de l'exercici van ser de 314.000 €, mentre que les acumulades d'anys anteriors estaven xifrades en 816.000 €.

Aquesta entitat és perceptora d'altres subvencions per a la inserció laboral de persones amb disminució. D'una banda, rep subvencions per a la inserció sociolaboral i va signar un compromís pluriennal de despesa que inclou aportacions del Departament de Benestar fins el 2005. D'altra banda, va rebre subvencions per al manteniment dels CET que gestiona dels treballadors en plantilla dels quals no ha volgut facilitar les dades de caràcter personal, basant-se en la Llei de protecció de dades personals.

L'any 2002, a més, va rebre també subvencions extraordinàries per import de 310.000 €.

De la revisió de l'expedient de concessió es fa l'observació següent:

a) Motivació i notificació de la subvenció

En l'expedient de la subvenció extraordinària concedida a la Fundació Tallers de Catalunya no s'acredita prou raonadament la impossibilitat de promoure la concurrència pública, ni existeix proposta motivada sobre aquest impediment per part del secretari general de l'ICASS, en els termes que assenyala l'article 94 de la Llei de finances públiques.

En aquest sentit, la Sindicatura considera que, d'acord amb el motiu adduït en la sol·licitud d'aquesta subvenció, la seva concessió s'hauria d'haver sol·licitat i tramitat dins la convocatòria pública de subvencions per al manteniment de llocs de treball als CET, atès que un dels fets subvencionables en aquesta convocatòria són les necessitats financeres per tal d'equilibrar i sanejar els CET amb la finalitat d'aconseguir una reestructuració perquè arribin a nivells de productivitat i rendibilitat que en garanteixin la viabilitat i l'estabilitat.

D'altra banda, en l'expedient no va quedar constància de la notificació de la Resolució de concessió, fet que ha impossibilitat verificar el compliment dels terminis previstos en el mateix article 94 de la Llei de finances.

2.3. ASPECTES DE CONTROL

El Decret 284/1996, de 23 de juliol, de regulació del sistema català de serveis socials, regula, en l'article 39, les condicions generals de les subvencions. Així, en l'apartat f) estableix que l'excedent entre els ingressos obtinguts per l'entitat per aportacions dels usuaris, subvencions i altres conceptes, i les despeses per prestació de serveis, en cas de produir-se, no pot superar el 10% dels ingressos d'explotació de les activitats de serveis socials subvencionades.

A fi de donar compliment a aquest requisit, les clàusules 16 i 17 de les Instruccions 1/2003 de l'ICASS, regulen el sistema de càlcul per obtenir la xifra de l'excedent, i el tractament posterior que haurà de tenir. En aquest sentit, en funció de si aquest excedent és inferior o superior al 10% dels ingressos d'explotació, l'entitat haurà de, respectivament, reinvertir aquest import o retornar l'excés i reinvertir la resta. La responsabilitat del seguiment d'aquesta qüestió estava delegada a les delegacions territorials.

La determinació i quantificació dels imports a reinvertir i a retornar les realitza l'empresa, contractada per l'ICASS per al servei d'assistència en matèria econòmica, financera i patrimonial, Grant Thornton JRP, SL (vegeu apartat 2.4). Els auditors emeten els corresponents informes sobre les quanties que cada entitat beneficiària de subvencions ha de retornar i/o reinvertir, i els remeten a les delegacions territorials, a fi que n'informin les entitats i els permetin formular al·legacions, si escau.

En el treball de fiscalització d'aquesta àrea s'ha observat el fet següent:

a) Retard en les anàlisis dels comptes anuals i efectes posteriors

A la data del treball de camp, els darrers informes que havien emès els auditors de l'empresa Grant Thornton JRP, SL, sobre les quanties a retornar i/o reinvertir

es refereixen als comptes anuals dels exercicis 1999 i 2000, en els quals es posa de manifest un retard en aquests tràmits de, com a mínim, dos anys.

Pel que fa als tràmits posteriors als informes, estipulats en la clàusula 17 de les Instruccions 1/2003, que estableix un tràmit d'al·legacions de les entitats i actuacions tendents a verificar la reinversió o la devolució de l'excedent, cada delegació territorial es troba en un punt diferent.

Així, pel que fa al Servei de Gestió Territorial de Tarragona, tot i haver rebut els informes de Grant Thornton JRP, SL, els informes no s'havien enviat posteriorment a les entitats corresponents perquè poguessin presentar les al·legacions oportunes. Conseqüentment, tampoc no s'havia resolt respecte a la reinversió o a la devolució.

Pel que fa al Servei de Gestió Territorial de Lleida s'havien enviat els informes dels auditors a les entitats subvencionades; aquestes havien presentat les corresponents al·legacions, i el Servei havia tramès de nou als auditors perquè les analitzin. De disset expedients que tenien el mes novembre de 2004, en tretze estaven pendents de resoldre les al·legacions i, per tant, no s'havia pogut resoldre encara on calia fer el descompte corresponent i, en el cas de reinversió, determinar l'aplicació de l'excedent.

En el Servei de Gestió Territorial de Girona el mes de novembre de 2004, els auditors havien estimat la totalitat de les al·legacions presentades justificant la reinversió dels excedents, cosa que eximia les entitats de fer cap altre tràmit. Només restava pendent de valorar les al·legacions d'un expedient, el de l'entitat Càritas.

El Servei de Gestió Territorial de Barcelona havia reclamat la documentació requerida en la clàusula 17 de les Instruccions a les entitats perceptores de subvencions pel programa d'inserció laboral en l'exercici 2003. En algun cas, quan l'entitat no ha aportat la documentació sol·licitada, l'esmentat Servei ha efectuat posteriors recordatoris.

El mes de febrer de 2005, estava en curs la reclamació del retorn de quanties lliurades els exercicis 1999 i 2000 a sis entitats, mentre que per a disset d'elles encara es trobaven pendents de resoldre el tràmit d'al·legacions.

Com en els altres serveis territorials, no han rebut encara dels auditors els càlculs dels imports a reinvertir i a retornar per part de centres subvencionats referents als exercicis 2001, 2002 i 2003.

2.4. CONTRACTACIÓ AMB GRANT THORNTON JRP, SL

2.4.1. Contractació del servei d'assistència en matèria econòmica, financera i patrimonial

Els serveis d'assistència en matèria econòmica, financera i patrimonial i anàlisi de la gestió de les entitats, serveis i establiments de serveis socials finançats per l'ICASS, foren adjudicats per primera vegada a l'empresa Uniadit JRP, SL mitjançant un contracte administratiu el dia 8 d'octubre de 1996, la vigència del qual finalitzava el 31 de desembre d'aquell any. Posteriorment, d'acord amb les seves clàusules, el contracte va ser prorrogat, per anys naturals, fins al 31 de desembre de 2001.

L'any 2002 es va convocar de nou un concurs públic per procediment obert i es va adjudicar a la mateixa empresa; el contracte es va signar el 17 d'octubre de 2002. Aquest contracte, per import de 99.167€, va ser vigent fins al 31 de desembre de 2002.

El 13 de gener de 2003 la societat Uniadit JRP, SL va passar a denominar-se Grant Thornton JRP, SL.

El 16 de setembre de 2003, un cop tramitat un nou concurs públic per procediment obert al qual tan sols es va presentar l'empresa Grant Thornton JRP, SL, es va signar el contracte que s'havia resolt el 23 d'abril, per un import de 101.150€ i per un termini que finalitzava el 31 de desembre d'aquell any. Aquesta empresa no consta entre les cinc que prèviament havien recollit els plecs de pliques del concurs. Aquest contracte va ser prorrogat per a l'exercici següent, el 28 de juliol de 2004.

Respecte a la fiscalització d'aquests contractes es fan les observacions següents:

a) Formalització de la contractació

En la tramitació i gestió dels diferents contractes formalitzats amb l'empresa Grant Thornton JRP, SL (abans Uniadit JRP, SL) es va incórrer en l'incompliment dels terminis que es detallen a continuació, establerts en la Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions públiques, modificada per la Llei 53/1999, de 28 de desembre, com també en el seu text refós, aprovat mitjançant el Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, i en el Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya:

- Incompliment dels terminis per a la formalització del contracte administratiu.
- Incompliment dels terminis per al dipòsit de la fiança definitiva per part del contractista.
- Incompliment dels terminis per a l'aprovació de les pròrrogues contractuals.

D'acord amb el Plec de clàusules particulars, en els criteris utilitzats per a la valoració de les propostes presentades, l'ICASS va valorar l'experiència en el sector dels serveis socials, en altres treballs amb relació directa amb l'objecte del contracte i en auditories de comptes, quan, d'acord amb els informes emesos per la Junta Consultiva de Contractació Administrativa del Ministeri d'Economia i Hisenda, aquest ha de ser un requisit per a concursar però no un criteri per a valorar les ofertes.

En aquest sentit, la Sindicatura considera poc justificada o insuficientment motivada la concessió de la puntuació màxima de determinats barems a la plica de l'adjudicatari.

b) Compliment del contracte

Pel que fa al compliment de les obligacions del contracte, establerts en la clàusula 5 del Plec de prescripcions tècniques de la licitació de l'any 2003, l'empresa no ha realitzat els punts següents:

- Disseny i elaboració d'un pla de treball en el qual s'estableixin les dades necessàries, el procediment d'anàlisi, els estudis a realitzar, els terminis de lliurament, així com el tractament informàtic de la documentació i altres que es puguin determinar.
- Anàlisi dels dèficits econòmics dels centres assistencials i establir-ne les possibles causes, per tal de proposar millores en la gestió, i comunicar-ho a l'ICASS, a fi i efecte de prendre les mesures oportunes.
- Presentar una memòria anual per cada servei específic, que reculli els treballs efectuats i els informes que s'hagin elaborat.

c) Pagament de la despesa

En termes generals, el reconeixement de l'obligació de la despesa de cada any associada a aquest contracte, s'ha efectuat, amb independència del compliment de l'objecte del contracte, abans de finalitzar el corresponent exercici pressupostari.

Així, el reconeixement de la despesa de l'exercici 2003 es va produir, prèvia presentació de factura per part de l'empresa adjudicatària, el mes de desembre de 2003 i el seu pagament, el mes de gener de 2004, mentre que part dels treballs objecte del contracte van ser lliurats a l'ICASS en el decurs de l'any 2004, és a dir, amb posterioritat al seu pagament.

Aquest fet és contrari al que determina l'article 46.3 de la Llei de finances públiques, en el sentit que els crèdits exigibles contra l'Administració s'han de

contreure un cop hagi estat acreditada satisfactòriament la prestació objecte de la fase de la disposició de la despesa.

2.4.2. Contractació menor

Independentment del contracte principal amb l'empresa d'auditoria i consultoria Grant Thornton JRP, SL, el mes de novembre de 2003, l'ICASS va adjudicar un contracte menor, per import de 9.900 €, a la mateixa empresa l'objecte de la qual eren els treballs de tramesa, recollida, comprovació i verificació de les enquestes o qüestionaris corresponents a cinquanta centres especials de treball per avaluar la seva solidesa empresarial.

La data de la factura d'aquest contracte és del 28 de novembre de 2003 i el seu pagament es va fer efectiu el mes de gener de 2004.

Del treball de fiscalització d'aquest contracte s'ha fet l'observació següent:

a) Execució del contracte

Tot i que el treball es va facturar el mes de novembre de 2003 i es va pagar el mes de gener de 2004, a la data de realització del treball de camp, desembre de 2004, l'objecte del contracte no s'havia acomplert.

Dels cinquanta centres que s'havien d'avaluar, tan sols es disposava de dades de vint-i-nou CET.

El dia 9 de desembre de 2004 l'empresa Grant Thornton JRP, SL va lliurar un document provisional del treball encarregat, però desconeixem si, amb posterioritat, ha acomplert la totalitat de l'encàrrec efectuat i pagat.

2.5. PERSONAL DE GRANT THORNTON JRP, SL

En la plica presentada per l'empresa Grant Thornton JRP, SL en la licitació de l'exercici 2003 per a l'assistència tècnica i consultoria econòmica, financera i patrimonial i l'anàlisi de la gestió de les entitats, serveis i establiments de serveis socials finançats per l'ICASS, s'hi fa constar, en la part dels mitjans personals per a la realització dels treballs licitats, com a directors responsables el Sr. Narcís Carrió i Barreras i la Sra. Júlia Montserrat i Codorniu, com a consultors auditors sèniors el Sr. Víctor Navarro i Álvarez i la Sra. Núria Pico i Ardite. A més es menciona un responsable informàtic i dos gravadors de dades no identificats, i una secretària. La documentació d'aquesta plica està signada per l'administrador solidari de Grant Thornton JRP, SL el dia 12 de febrer de 2003.

La lletra c) de la clàusula número 1 del Plec de clàusules tècniques del contracte determina que una part de l'objecte del contracte és elaborar els estudis i els informes que encomani l'ICASS sobre la situació econòmica, financera i patrimonial i de gestió de les entitats, serveis i establiments de serveis socials, tant individualment com agrupats per àmbit d'actuació.

De l'anàlisi d'aquesta documentació es fa l'observació següent:

a) Activitat professional

Durant la vigència del contracte d'assistència tècnica i consultoria de l'exercici 2003 amb Grant Thornton JRP, SL, la Sra. Júlia Montserrat, col·laboradora d'aquella empresa, consta també com l'auditora signatària dels informes d'auditoria de quatre entitats subvencionades per l'ICASS que els corresponia trametre els comptes anuals i l'informe d'auditoria i que van ser seleccionades en les mostres de la fiscalització realitzada. Les dates dels informes d'auditoria són: 12 de juliol de 2002, 26 de març de 2003, 23 d'abril de 2003 i 19 de juny de 2003.

D'acord amb el contracte d'assistència tècnica i consultoria aquests informes d'auditoria haurien de ser avaluats amb posterioritat, per la mencionada empresa Grant Thornton JRP, SL, sense que, a la presentació de la plica, es fes esment de la participació de la Sra. Montserrat com a auditora d'aquestes entitats ni manifestés la mencionada senyora la seva inhibició expressa sobre aquells casos.

3. CONCLUSIONS

Un cop analitzats, d'acord amb els objectius previstos, els tràmits i procediments que se segueixen en la concessió de les subvencions per a la integració sociolaboral per part del Departament de Benestar i Família i per part de l'ICASS, es presenten, en els apartats següents, les observacions i recomanacions conseqüència del treball realitzat.

3.1. OBSERVACIONS

En aquest apartat s'inclouen les observacions que es desprenen del treball de fiscalització realitzat sobre els expedients de subvencions analitzats. S'inclouen, així, aquells fets que s'han considerat incorrectes per incompliment de la normativa que els és d'aplicació. Caldria, per tant, esmenar els fets que tot seguit s'indiquen:

1) Formalització dels expedients

En el treball de fiscalització realitzat s'han detectat diversos expedients de concessió de subvencions que, d'acord amb les corresponents bases de convocatòria, no inclouen la totalitat de la documentació que els centres haurien d'haver presentat per a ser beneficiaris de la subvenció, sense que això hagi significat la denegació de la concessió de la subvenció o, en els casos corresponents, la incoació d'un expedient sancionador o de revocació. En aquest sentit, s'han observat els fets següents:

- Cap centre subvencionat amb el Projecte Òmnia no va aportar la llista d'usuaris del servei, com està estipulat en l'article 4.1 de les Bases de la convocatòria (vegeu apartat 2.1.1.b).
- No consta que cap centre subvencionat amb el Projecte Òmnia acredités el compliment de les obligacions tributàries i de la Seguretat Social, ni que hagués declarat no trobar-se en situació deutora amb l'Administració de la Generalitat, com estableix l'Ordre d'1 d'octubre de 1997, sobre la tramitació, justificació i control d'ajuts i subvencions (vegeu apartat 2.1.1.c).
- En cap dels expedients del Projecte Òmnia consta la declaració de l'entitat beneficiària del compliment de la Llei de política lingüística, com s'estableix en la base 5.5 de la convocatòria (vegeu apartat 2.1.1.e).
- Pel que fa als CET que, d'acord amb la clàusula 12.3 de les bases de convocatòria, tenien l'obligació de presentar l'auditoria dels comptes de l'exercici 2002, no la van presentar cinc de vuit centres de la mostra d'expedients fiscalitzats de CET que van rebre subvenció per a la creació de nous llocs de treball. En altres casos, en l'expedient no hi consten els estats financers de l'exercici anterior (vegeu apartat 2.2.2.c). Pel que fa a l'informe d'auditoria, dinou de trenta-un centres beneficiaris de subvencions per al manteniment de llocs de treball en els CET tampoc no la van presentar (vegeu apartat 2.2.3.b).
- En diversos expedients de creació de nous llocs de treball en els CET se superen els terminis per resoldre i notificar els acords de la concessió o denegació de la subvenció, previstos en l'article 11.2 de les bases de la convocatòria. En altres casos la resolució de concessió es va realitzar fora de termini, tot i que l'article 11.3 de les bases estableix el silenci negatiu un cop transcorregut els sis mesos sense resolució expressa (vegeu apartat 2.2.2.e).
- Hi ha CET que presenten el document de sol·licitud de la subvenció mensual per al manteniment de llocs de treball sense fer-hi constar el nombre total de membres de la plantilla i el nombre de persones amb disminució del centre. En

altres casos, en l'expedient hi manca la certificació del centre de trobar-se al corrent de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social (vegeu apartat 2.2.3.b).

- Alguns CET no presenten els justificants dels pagaments de les nòmines de les persones amb disminució objecte de les subvencions (vegeu apartat 2.2.3.c).
- En els dos expedients analitzats de convenis marc amb entitats locals hi manca la documentació establerta en les clàusules de l'annex de les bases de la convocatòria 4.2, concreció de la programació territorial del Pla d'actuació social, i 4.3, certificat de l'interventor del percentatge d'ingressos corrents destinats a serveis socials. Tampoc no hi ha constància de l'acreditació o de la verificació del compliment de les obligacions tributàries de l'entitat amb la Generalitat, ni de la inexistència d'obligacions tributàries o deutes amb la Seguretat Social pendents. A més a més, la despesa justificada d'un d'ells correspon a l'exercici anterior, tot i que la clàusula 6.3 del conveni estableix que la despesa subvencionada és la de l'exercici de la convocatòria (vegeu apartat 2.2.4.a).
- En diversos expedients de subvencions de suport a la integració laboral s'han incomplert els terminis establerts per a la tramitació de les diverses fases del procediment. Tanmateix, això no ha condicionat la tramitació de la subvenció (vegeu apartat 2.2.5.b).
- En altres casos de subvencions per a la integració laboral, la presentació dels justificants de les despeses subvencionades s'ha fet fora del termini previst en les bases de la convocatòria i en la Resolució de concessió de la subvenció (vegeu apartat 2.2.5.c).

2) Revocació d'una subvenció

La notificació de l'únic expedient de revocació d'una subvenció prèviament atorgada va ser tramesa per correu, dues vegades, els mesos de juliol i agost de 2004. L'import reclamat, de 14.464,72 €, corresponia al 80% de l'import concedit. Aquests escrits van ser retornats a l'origen pel servei de Correus per desconeixement del destinatari i per adreça incorrecta.

Tanmateix, en el web de la xarxa Òmnia, que gestiona la Direcció de Serveis Comunitaris del Departament de Benestar i Família i que fa referència a dades de l'exercici 2002, l'entitat destinatària està ubicada en una adreça diferent d'aquella a la qual es van trametre els escrits (vegeu apartat 2.1.1.d)

3) Manca de voluntat d'alguns centres per a facilitar informació a l'ICASS

Hi ha quatre CET que, a l'hora de sol·licitar la seva inscripció al Registre de CET, s'han negat a facilitar a l'ICASS la relació dels noms dels treballadors amb disminució i els de la resta de la plantilla del personal que hi treballa per tal que, d'acord amb l'article 7 del Reial decret 2273/1985 que regula els centres especials de treball de minusvàlids, es pugui determinar la qualificació i el percentatge de personal amb disminució que hi ha al centre.

Els centres es basen en la Llei de protecció de dades de caràcter personal per a no facilitar aquesta informació. No obstant això, l'article 11 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, permet aquesta transferència d'informació si una llei ho autoritza.

Així, l'article 95 de la Llei de finances públiques determina que les persones beneficiàries de subvencions estan obligades a acreditar davant l'entitat concedent la realització de l'activitat subvencionada i a complir els requisits i les condicions que determini la concessió i el gaudiment de la subvenció, establerts en aquest cas concret, en el mencionat Reial decret 2273/1985 i en les bases de la convocatòria.

Davant la negativa dels centres a facilitar la informació, l'ICASS, a la data de finalització del treball de camp, no havia realitzat cap actuació per a aconseguir-la. Tot i així aquest centres van rebre subvenció durant els exercicis 2003 i 2004 i actualment consten inscrits en el Registre de CET.

4) Import satisfet de la subvenció

L'ICASS va satisfer, en la pràctica totalitat dels casos, l'import de la subvenció per creació de lloc de treball en els CET que corresponia als centres amb una ràtio de treballadors disminuïts per sobre del 90%, independentment del valor real de la ràtio de cada centre. Aplicant aquest criteri, de la mostra analitzada, una part de les subvencions concedides ho van ser amb excés, per un import total de 108.177 €.

L'ICASS argumenta que en el darrer paràgraf de l'article 3.3 de les bases de la convocatòria s'estableix que, excepcionalment, el Departament de Benestar pot autoritzar quantitats superiors a les tarifes unitàries. No obstant això, no es té coneixement de l'existència d'una autorització expressa per escrit per haver adoptat aquest criteri i, en qualsevol cas, el terme que utilitza el text normatiu és "excepcionalment" i, per tant, l'ICASS no podria utilitzar aquest criteri de forma general (vegeu apartat 2.2.2.a).

5) Subvencions extraordinàries

En els expedients de les subvencions extraordinàries no queda motivada la impossibilitat de promoure concurrència pública. D'acord amb l'article 94.2 de la Llei de finances públiques aquesta declaració l'hauria d'haver emès el secretari general del Departament (vegeu apartats 2.1.2.a i 2.2.6.a).

En un dels casos analitzats, referent a una subvenció extraordinària de 300.000€ a la Fundació Privada Tallers de Catalunya per a cobrir el dèficit estructural i el desequilibri patrimonial de l'exercici 2002, xifrat en 314.001,74€, la Sindicatura considera que, d'acord amb el motiu adduït en la sol·licitud de la subvenció i en contra del que determina la Resolució d'atorgament, la concessió s'hauria d'haver tramitat dins la convocatòria pública de subvencions per al manteniment de llocs de treball als CET, en els apartats referents a les subvencions per equilibrar i sanejar financerament els CET o a equilibrar els pressupostos, inclosos, respectivament en els epígrafs d) i e) del punt 3 de l'article 4 de l'Ordre BEF/117/2003, de 6 de març, de convocatòria pública per a la concessió de subvencions per a la creació de llocs de treball per a persones amb disminució.

6) Contractació dels serveis d'assistència en matèria econòmica, financera i patrimonial

Els serveis d'assistència en matèria econòmica, financera i patrimonial i d'anàlisi de la gestió de les entitats, serveis i establiments de serveis socials finançats per l'ICASS estan contractats des de l'any 1996 amb l'empresa Grant Thornton JRP, SL (abans Uniadit JRP, SL).

En la tramitació dels diversos contractes es va incórrer en l'incompliment dels terminis per a la formalització del contracte administratiu, els terminis per a dipositar la fiança definitiva, i els terminis per a l'aprovació de les pròrrogues contractuals, establerts en la Llei de contractes de les administracions públiques.

D'altra banda, l'experiència en el sector dels serveis socials, com a criteri de valoració de les propostes presentades està en contra dels informes emesos per la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, atès que ha de ser un requisit per a concursar però no un criteri per a valorar les ofertes. També queda poc justificada o insuficientment motivada la concessió de la puntuació màxima de determinats barems a la plica de l'adjudicatari (vegeu apartat 2.4.1.a).

Pel que fa al compliment del contracte, l'empresa no ha realitzat la totalitat dels treballs inclosos en les clàusules del contracte (vegeu apartats 2.4.1.b i 2.4.2.a).

Pel que fa a la despesa de cada any associada a aquest contracte, el reconeixement de l'obligació s'ha efectuat, amb independència del compliment de l'objecte del contracte, abans de finalitzar el corresponent exercici pressupostari, en contra del que determina l'article 46.3 de la Llei de finances públiques (vegeu apartats 2.4.1.c i 2.4.2.a).

Una de les tasques incloses en el contracte amb aquesta empresa és l'anàlisi, quantificació i seguiment dels possibles excedents dels centres de serveis socials subvencionats per l'ICASS i determinació i comprovació dels imports a reinvertir i a retornar. Tanmateix, a la data del treball de camp, encara no s'havien resolt la totalitat d'expedients referents a les subvencions concedides l'exercici 2000; és a dir, que la seva resolució es produeix amb un considerable retard. Tanmateix aquest retard, en el cas del Servei de Gestió Territorial de Tarragona, és conseqüència de la inactivitat del servei territorial (vegeu apartat 2.3.a).

Finalment, durant la vigència del contracte, una persona col·laboradora de l'empresa contractada, consta com l'auditora signatària dels informes d'auditoria de, com a mínim, quatre entitats subvencionades per l'ICASS. Aquests informes d'auditoria havien de ser valorats per Grant Thornton JRP, SL, sense que, a la presentació de la plica, es fes esment de la participació d'aquesta persona com a auditora d'aquestes entitats ni manifestés la seva inhibició expressa sobre aquells casos (vegeu apartat 2.5.a).

3.2. RECOMANACIONS

A més a més de les observacions efectuades, en el treball realitzat per la Sindicatura de Comptes s'han detectat deficiències en els procediments de gestió que seria recomanable corregir per tal de millorar el control intern, la gestió i els circuits i procediments administratius de la gestió i concessió de subvencions per part del Departament de Benestar i Família i de l'ICASS.

1) Dotacions pressupostàries

En una gran majoria dels casos de sol·licituds de subvencions denegades, el motiu adduït per l'Administració per a denegar-les és la manca de disponibilitat pressupostària, fet pel qual, en la mateixa Resolució denegatòria s'informa el sol·licitant de la possibilitat de tornar-se a presentar a la convocatòria de l'exercici següent (vegeu apartats 2.2.1.a i 2.2.2.b).

Fóra recomanable que, amb caràcter previ a l'establiment de subvencions, es concretessin en un pla estratègic els objectius i els efectes que es pretenen amb la seva aplicació, el termini necessari per a la seva consecució, els costos previsibles i les seves fonts de finançament.

L'establiment d'aquest pla estratègic hauria de possibilitar l'ajust de les dotacions dels diferents conceptes pressupostaris de les subvencions al conjunt de necessitats que es volen cobrir, de tal manera que, les sol·licituds que compleixin els requisits de les convocatòries i estiguin dins els objectius definits en el pla estratègic, puguin ser resoltes favorablement.

2) *Contingut de les bases*

En les Bases de la convocatòria del Projecte Òmia no hi consta l'obligació de les entitats beneficiàries d'acreditar el compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social ni la declaració de no ser deutor de l'Administració de la Generalitat. Aquest fet també es produeix en les Bases de la convocatòria de les subvencions a entitats per al suport a la integració laboral (vegeu apartats 2.1.1.c i 2.2.5.a).

El fet que en les bases reguladores de les convocatòries de subvencions no s'estableixi l'obligació que les entitats beneficiàries acreditin el compliment de les seves obligacions tributàries i de la Seguretat Social no les eximeix de fer-ho, ni a l'ICASS l'eximeix de demanar-ne el compliment, ja que, amb caràcter general, aquesta obligació està establerta en l'article 6 de l'Ordre d'1 d'octubre de 1997, sobre la tramitació, justificació i control d'ajuts i subvencions.

D'altra banda, les bases de la convocatòria de subvencions a entitats de suport a la integració laboral no contempnen que les entitats hagin d'acreditar les condicions de solvència, com determina l'article 92 de la Llei de finances públiques.

Tanmateix, per tal d'evitar l'incompliment del que estableix la normativa general sobre la concessió de subvencions per part de l'Administració de la Generalitat, seria convenient que la totalitat d'obligacions i condicionats a complir per les entitats beneficiàries estiguessin incloses dins les Bases de la convocatòria.

3) *Concordança entre les instruccions i les bases de la convocatòria*

Fruit d'una certa incoherència entre el que determina la base 7.4 de la convocatòria i el que es va fer en aplicació de les Instruccions 1/2003 per a la gestió, el seguiment i el control de les subvencions a entitats per a programes de serveis socials de manteniment de recursos de la iniciativa social gestionades per l'ICASS per a l'exercici 2003 en les subvencions a entitats per al suport a la integració laboral es van produir petites diferències en els càlculs dels imports a concedir respecte als imports calculats per la Sindicatura de Comptes (vegeu apartat 2.2.5.a).

A aquest efecte, seria convenient que, de forma prèvia a la publicació de les bases de les convocatòries de subvencions, s'establís un procediment per tal de comprovar que el conjunt de les clàusules s'ajusten a la normativa de subvencions establerta fins a aquell moment.

4) Revisions de les auditories presentades

Bona part dels centres i serveis subvencionats per l'ICASS per a la creació o manteniment de llocs de treball en CET o per al suport a la integració laboral tenen l'obligació de presentar, d'acord amb les bases de les corresponents convocatòries, els informes d'auditoria dels comptes anuals de l'exercici anterior. Aquest informes d'auditoria es trameten, des de l'ICASS, a l'empresa Grant Thornton JRP, SL per a la seva revisió.

Una part d'aquest informes d'auditoria es presenta amb opinions amb excepcions. Tanmateix, aquest fet no suposa una valoració negativa per part de Grant Thornton JRP, SL, ni tampoc suposa un qüestionament de la concessió de la subvenció per part de l'ICASS (vegeu apartats 2.2.2.d i 2.2.5.d).

Convindria que les bases de les convocatòries supeditessin l'atorgament o el pagament d'aquestes subvencions a alguna actuació per part de l'entitat beneficiària tendent a modificar la situació posada de manifest per l'informe d'auditoria. En aquest sentit, fóra necessari que el servei d'assistència en matèria econòmica, financera i patrimonial, contractat a una empresa externa o realitzat per personal de l'ICASS, es manifestessin sobre el nivell de gravetat de l'excepció i plantegessin possibles actuacions per a la seva solució.

4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte previst per l'article 6 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol, i la Llei 7/2002, de 25 d'abril, el present informe de fiscalització fou tramès, en data 20 de juny de 2005, al Departament de Benestar i Família per tal que, si fos el cas, presentés les al·legacions corresponents en els terminis establerts.

En data 15 de juliol de 2005, el secretari general del Departament de Benestar i Família va demanar una pròrroga del termini de presentació d'al·legacions que la Sindicatura va concedir fins el 22 de juliol de 2005.

A continuació es transcriu l'escrit enviat pel Departament de Benestar i Família, amb registre de sortida núm. 4065, de data 22 de juliol de 2005, i amb registre d'entrada a la Sindicatura de Comptes núm. 2013, de data 22 de juliol de 2005:

“Sr. Agustí Colom Cabau, Síndic
SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA
Jaume I, 2-4
08002 BARCELONA”

Benvolgut,

En resposta al vostre escrit amb data 20 de juny en relació al projecte d'informe de fiscalització núm. 15/2004-C “Departament de Benestar i Família. Subvencions a la integració laboral, exercici 2003” us trameto adjuntes les al·legacions i justificacions elaborades per l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials ICASS d'aquest Departament.

Resto a la vostra disposició per a qualsevol aclariment.

Cordialment,

[Signatura]

Antoni Segarra i Barreto
Secretari general

Barcelona, 21 de juliol de 2005
SG/TSB/arp

AL·LEGACIONS AL PROJECTE D'INFORME DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE LES SUBVENCIONS A LA INTEGRACIÓ SOCIOLABORAL, EXERCICI 2003 (Convocatòria de centres especials de treball)

Formalització dels expedients

. Pel que fa als CET que, d'acord amb la clàusula 12.3 de les bases de la convocatòria tenen obligació de presentar l'auditoria de comptes i n'hi ha alguns que no ho van fer, actualment es porta un registre de les entitats que les presenten. Passat el termini de presentació es fan els requeriments pertinents.

. El fet que en diversos expedients de creació de llocs de treball se superin els terminis per resoldre i notificar els acords de la concessió o denegació de la subvenció és degut a què en ser un sector molt deficitari la voluntat d'aquest Institut és atorgar el major nombre de subvencions per la creació de llocs de treball, per la qual cosa si per redistribució de crèdits s'incrementa l'assignació de la partida es resolen nous expedients.

. La dificultat de gestió que suposava la sol·licitud mensual per al manteniment de llocs de treball ens ha portat a fer, des de l'any 2004, una sol·licitud anual amb justificació mensual i a tots els centres que no

presenten els documents justificatius obligatoris: relació de treballadors amb certificat de disminució, relació de treballadors vinculats al cet sense certificat de disminució, certificació d'estar al corrent de les obligacions tributàries i de Seguretat Social, tc1 i tc2 justificant de pagament de nòmines se'ls fa requeriment i si cal s'atura el pagament fins que presentin tota la documentació.

Manca de voluntat d'alguns centres per a facilitar informació a l'ICASS

. La Inscripció al Registre dels cet és competència del Servei d'Inspecció i Registre de la direcció de Serveis del Departament de Benestar i Família. L'ICASS és responsable de la gestió de les subvencions dels cet.

. Pel que fa a què hi ha quatre cet que s'han negat a facilitar a l'ICASS la relació dels treballadors per poder determinar el percentatge de personal amb disminució del centre, adduint la Llei de protecció de dades, després de consultar a l'Agència de Protecció de Dades, a la convocatòria d'enguany s'ha inclòs aquesta informació com a document justificatiu obligatori.

. Referent a què tot i que la negativa dels centre a facilitar la informació, l'ICASS no havia realitzat cap actuació per aconseguir-la, el Servei d'Inspecció va realitzar visites d'inspecció i va comunicar a l'ICASS el compliment del percentatge dels treballadors amb disminució dels centres i això va permetre el pagament de les subvencions.

Import satisfet de la subvenció

. El fet que l'ICASS va satisfer, en la pràctica totalitat dels casos, l'import de la subvenció per creació de llocs de treball en els cet que corresponia als centres amb un rati de treballadors disminuïts per sobre del 90%, independentment del valor real del rati de cada centre, és degut a què el mòdul ve establert per la convocatòria del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales i no s'ha modificat des de l'any 1986 i ha estat voluntat del Departament de Benestar i Família afavorir la creació de llocs de treball i per això s'ha considerat el mòdul més alt per a tots als centres. A les instruccions d'enguany queda especificat aquest criteri (punt 4.4).

21 de juliol de 2005"

5. COMENTARIS A LES AL·LEGACIONS PRESENTADES

Vistes les al·legacions presentades pel secretari general del Departament de Benestar i Família, es manté el redactat de l'informe.

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Jaume I, 2-4
08002 Barcelona
Tel. (+34) 93 270 11 61
Fax (+34) 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.org
www.sindicatura.org

Elaboració del document PDF: novembre de 2005

Dipòsit legal: B-48529-2005